

בנק הפועלים בע"מ

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל

ליום 31 בדצמבר 2014

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014

הלימות הון

החל מיום 1 בינואר 2014 הבנק מיישם את הוראות מדידה והלימות הון המבוססות על הוראות באזל 3 (להלן: "באזל 3"), כפי שפורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים וכפי ששולבו בהוראות ניהול בנקאי תקין 2011-201. עד ליום 31 בדצמבר 2013 הבנק יישם את הוראות באזל 2.

הוראות באזל 3 מתבססות על שלושה נדבכים:

- נדבך 1 - כולל את אופן חישוב דרישות ההון המזערי הפיקוחי בגין סיכוני האשראי, הסיכון התפעולי וסיכון השוק.
- נדבך 2 - מתווה את התהליכים הפנימיים בבנק (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) המשמשים להערכת ההון הנדרש בגין מכלול הסיכונים לרבות אלו שאינם נכללים בנדבך 1 (כגון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכוני נזילות, סיכוני סליקה וסיכונים אסטרטגיים) ובמקביל תהליך סקירה שיבוצע על-ידי הפיקוח על הבנקים.
- נדבך 3 - משמעת שוק. נדבך זה קובע את האופן וההיקף של המידע שיוצג במסגרת הדיווח לציבור בדבר הסיכונים שהבנק חשוף אליהם. במסגרת נדבך זה נדרש מתן מידע כמותי ומידע איכותי כדי לאפשר לגורמי השוק להעריך את מידת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון.

אימוץ הוראות באזל 3

הוראות באזל 3 קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הפיקוחי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי.
 - ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות.
 - טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים.
 - טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים.
 - הקצאת הון בגין סיכון CVA בפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים.
- התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר", וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל 3 ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי הון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי מוכרים החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022.
- בנוסף, ביום 29 באוגוסט 2013 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא "דרישות גילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון". החוזר קבע דרישות גילוי מעודכנות שנדרשים הבנקים לכלול כחלק מאימוץ הוראות באזל 3.
- בהתאם לכך, במסגרת הביאור על הלימות ההון בדוחות הכספיים לשנת 2014, נכלל הגילוי על מספרי השוואה לשנה קודמת הערוכים בהתאם להוראות באזל 2 כפי שאומצו על-ידי המפקח על הבנקים, וכן הגילוי על מספרי השוואה ליום 1 בינואר 2014 הערוכים בהתאם להוראות באזל 3.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

יישום והשפעה של הוראות רגולטוריות חדשות העוסקות בנושאי מדידה והלימות הון:

1. דרישות גילוי בגין תגמול

ביום 26 בנובמבר 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "הוראת שעה - יישום דרישות גילוי לפי נדבך 3 של באזל - דרישות גילוי בגין תגמול". החוזר מפרט את הגילויים העיקריים שיש לכלול בנושא תגמול - גילויים איכותיים בדבר הגופים המפקחים על התגמול, מידע המתייחס לתכנון ולמבנה של תהליכי התגמול, תיאור הדרכים שבהן סיכונים קיימים ועתידיים מובאים בחשבון בתהליך התגמול, וכן תיאור הדרכים שבהן הבנק יוצר קשר בין הביצועים לבין רמות התגמול. כמו-כן, נדרש גילוי כמותי בדבר השווי הכולל של מענקי התגמול הקבועים והמשתנים שהוענקו לנושאי משרה בכירה ולעובדים מרכזיים אחרים. דרישות גילוי אלו יחולו על דוחות שנתיים בלבד, החל מהדוחות לשנת 2014.

2. סיכון נזילות

בחודש ינואר 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 342 בדבר ניהול סיכון נזילות. תיקון ההוראה מיועד לחזק ולשפר את ניהול סיכון הנזילות בתאגידים הבנקאיים והוא מהווה שלב ביניים לקראת אימוץ בישראל של המלצות באזל 3 בנושא הנזילות. בחודש פברואר 2014 פרסם בנק ישראל לבנקים טיוטה של הוראת באזל 3 בנושא נזילות ופנה לבנקים בבקשה לבצע סקר לבחינת ההשפעה הכמותית של ההוראה. הבנק העביר את הנתונים כנדרש. בחודש ספטמבר 2014 פורסמו הוראת ניהול בנקאי תקין 221, המהווה יישום של באזל 3 נזילות בישראל, עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין 342 והוראת דיווח לצ'יבור. בחודש נובמבר 2014 פורסמה הוראת הדיווח לפיקוח מספר 827. הבנק נערך ליישום ההוראות. למידע נוסף בנושא ניהול סיכון נזילות בבנק ראה פרק ניהול סיכונים בדוח הכספי.

3. הלוואות לדיור

בחודש יולי 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר לגבי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור" (להלן: "ההוראה"). ההוראה מאגדת את ההנחיות והמגבלות בנושא הלוואות לדיור למסמך מחייב אחד. ההוראה מגדירה מחדש את המונח "שיעור החזר מהכנסה". בנוסף, ההוראה מגבילה את סכום ההלוואה המאפשר קבלת משקל סיכון מופחת לפי סעיף 72 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 ל-5 מיליוני ש"ח. הלוואה שסכומה עולה על 5 מיליוני ש"ח תשוקלל ב-100%. כאשר סכום ההלוואה יורד אל מתחת ל-5 מיליוני ש"ח, ניתן להפחית את משקל הסיכון בהתאם לאמור בסעיף 72 להוראה 203, בהתאם ליחס ה-LTV כפי שחושב במועד מתן ההלוואה. התיקונים מיושמים החל מיום 1 באוקטובר 2014. השפעת היישום אינה מהותית. ביום 28 בספטמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים הוראה נוספת. בהתאם להוראה זו ולהוראות המעבר לשנת 2014, החל מיום 1 בינואר 2015 תתווסף ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. השפעת ההוראות הנוספות על יחסי ההון של הבנק ליום 1 בינואר 2017 נאמדת בכ-0.2%. בהתאם ליתרת הלוואות לדיור למועד הדיווח.

בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שיידרש על-ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 10.2% ו-13.7%, בהתאמה.

כמו-כן, החל מיום 1 בינואר 2015, תאגידים בנקאיים רשאים להפחית את משקל הסיכון של 100% ביחס להלוואות ממונפות בריבית משתנה אשר ניתנו בין התאריכים 26 באוקטובר 2010 ועד ליום 31 בדצמבר 2012, ל-75%. ההשפעה הינה קטן בנכסי הסיכון בסך של כ-625 מיליון ש"ח, גידול ביחס הון עצמי רובד 1 של כ-0.02% וגידול ביחס ההון הכולל של כ-0.03%.

4. חשיפה לצדדים נגדיים מרכזיים

ביום 18 בספטמבר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "היערכות ליישום באזל 3 - דרישת הון מתאגיד בנקאי החשוף לצדדים נגדיים מרכזיים - סקר השפעה כמותית" (להלן: "המכתב"). בהתאם למכתב, נדרשים התאגידים הבנקאיים לבצע סקר להערכת ההשפעה הכמותית של עמידה בדרישות ההון החדשות מתאגידים בנקאיים החשופים לצדדים נגדיים מרכזיים. יש להגיש את הסקר לפיקוח על הבנקים לא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2014. הבנק העביר את הנתונים כנדרש.

5. יחס המינוף

ביום 20 באוקטובר 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטה בנושא "היערכות ליישום באזל 3 - סקר השפעה כמותית - דרישת יחס המינוף" (להלן: "הטייטה"). בהתאם לטייטה, התאגידים הבנקאיים מתבקשים לבצע סקר השפעה כמותית להערכת יחס המינוף בתאגיד הבנקאי. יש להגיש את הסקר לפיקוח על הבנקים עד ליום 30 בדצמבר 2014. בהמשך לקבלת תוצאות הסקר, המפקח על הבנקים יקבע את שיעורו של יחס המינוף המזערי בו נדרשים התאגידים הבנקאיים לעמוד ואת מועד התחילה. הבנק העביר את הנתונים כנדרש.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

גילוי בהתאם לנדבך 3

הנדבך השלישי נועד לעודד את משמעת השוק באמצעות מתן אפשרות למשתתפי השוק לפרסם פריטי מידע מרכזיים בנוגע להלימות ההון של בנקים באמצעות מנגנון של דרישות גילוי.

להלן טבלה המסכמת את דרישות הגילוי בהתאם לנדבך 3:

גילוי איכותי	גילוי כמותי	מספר עמוד
נושא		
יישום הנדבך הראשון	5	-
יישום הנדבך השני וגישת הבנק להערכת הלימות ההון שלו	5	-
תחולת היישום	10	-
מבנה ההון הפיקוחי והרכב ההון	10	11
הרכב ההון הפיקוחי	-	12
הרכב המאזן הפיקוחי	-	18
הלימות ההון	21	22
סיכון אשראי	22 ודוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2014 - 142	22
הלוואות בעייתיות והפרשות להפסדי אשראי לפי ענפי משק	-	בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2014 - תוספת 5
הפחתת סיכון האשראי	25	26
סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים	29 ודוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2014 - 149	30
חשיפות איגוח	31 ודוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2014 - 151	31
סיכון שוק	בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2014 - 154	32
סיכון תפעולי	בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2014 - 165	-
פוזיציות במניות בתיק הבנקאי	בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2014 - 277	32
סיכון ריבית בתיק הבנקאי	בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2014 - 156	בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2014 - 160
מאפיינים עיקריים של מכשירי הון פיקוחיים	באתר האינטרנט	באתר האינטרנט
גילוי בגין תגמול	באתר האינטרנט	באתר האינטרנט

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

יישום באזל 3

יישום הנדבך הראשון:

יישום הוראות הנדבך הראשון, כולל בתוכו מדידת חשיפות סיכון המשמשות לחישוב ההון הפיקוחי הנדרש להקצאה לסיכונים אלה.

להלן פירוט לגבי הגישות הנהוגות בבנק לגבי קטגוריות הסיכון המרכזיות, לצורך חישוב ההון הפיקוחי:

קטגוריה	גישת הבנק
סיכוני אשראי	גישה סטנדרטית
סיכוני שוק	גישה סטנדרטית
סיכון תפעולי	גישה סטנדרטית
סיכון אשראי צד נגדי	גישת החשיפה הנוכחית
חשיפות איגוח	גישה סטנדרטית
נכסים אחרים	על-פי משקולות הסיכון שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין

יישום הנדבך השני וגישת הבנק להערכת הלימות ההון שלו:

במסגרת הנדבך השני, נדרש הבנק לקיים תהליך פנימי להערכת הלימות ההון, ולקבוע אסטרטגיה להבטחת הלימות ההון במסגרת תהליך פנימי להערכת נאותות הלימות ההון (להלן: "ICAAP"). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמת הון הולמת שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק ובתוכניות ההתפתחות והצמיחה העתידיות תוך פיתוח ונקיטת תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של תיאבון סיכון, יעדי הון, תהליכי תכנון וניהול ההון במגוון תרחישים שונים לרבות תרחישי קיצון. במקביל, הפיקוח על הבנקים נדרש לבצע תהליך סקירה והערכה של ה-ICAAP של התאגידים הבנקאיים במסגרת תהליך ה-SREP (Supervisory Review and Evaluation Process), על מנת לקבוע אם ההון ויעדי ההון הולמים ולדרוש צעדי תיקון היכן שנדרש, לרבות בדרך של חיזוק הממשל התאגידי, ניהול הסיכונים והבקורות הפנימיים. במסגרת סקירה זו, הפיקוח עשוי גם לדרוש מהתאגיד תוספת הון. במסגרת התהליך הפיקוחי ייקבע יחס ההון הפיקוחי המינימלי הנדרש מהבנק. בחינת ה-ICAAP על-ידי הפיקוח על הבנקים מהווה חלק ממסגרת העבודה לפיקוח ממוקד סיכון Risk Based Supervision (RBS) המעריכה, בין היתר, את פרופיל הסיכון ואת איכות ניהול הסיכונים בתאגיד הבנקאי.

הבנק הגיש לבנק ישראל, בסוף חודש אפריל 2014, את מסמך ה-ICAAP לשנת 2013. במסגרת המסמך הגדיר הבנק את תיאבון הסיכון, העריך את הסיכונים ופוטנציאל ההשפעה של תמהיל נכסיו על פרופיל הסיכון של הבנק ועל בסיס הערכות אלו קבע את יעדי ההון. לפי הנחיית בנק ישראל, מסמך ה-ICAAP לשנת 2014 בוצע במתכונת פנימית מצומצמת ואושר בהנהלה ובדירקטוריון הבנק בסוף חודש פברואר 2015. כמו-כן, בנק ישראל קבע שיש להגיש את מסמך ה-ICAAP לשנת 2015 עד ליום 31 בדצמבר 2015. הבנק בוחן באופן שוטף את יכולתו לעמוד ביעדי ההון שנקבעו תוך פיתוח עסקיו. לצורך כך מתבצע מדי שנה תכנון של יתרות נכסי הסיכון ותנועות ההון (כולל בין השאר תחזית רווח נקי, תחזית חלוקת דיבידנד ותוכניות לגיוס מכשירי הון שונים) לטווח של שלוש השנים הקרובות. תכנון זה מביא בחשבון את היעדים העסקיים של הבנק וכולל בחינה של מספר תרחישים כלכליים. למיטב שיפוטו של הבנק, יש ביכולתו לעמוד ביעדי ההון שנקבעו. הבנק אומד מדי רבעון את השינויים בפרמטרים השונים המשפיעים על יכולתו לעמוד לאורך זמן ביעדי ההון שלו, ומבצע שינויים כנדרש.

תיאבון הסיכון

דירקטוריון הבנק מגדיר את תיאבון הסיכון (Risk Appetite) ואת קיבולת הסיכון (Risk Capacity) בהתאמה לאסטרטגיית הבנק ולתוכניות העסקיות העתידיות. תיאבון זה משקף ומגדיר את רמת הסיכון לה הבנק מוכן להיות חשוף, לקבל או לשאת במהלך העסקים הרגיל. תיאבון הסיכון משמש כבסיס להקצאת משאבים והון. קיבולת הסיכון (Risk Capacity) משקפת את רמת הסיכון אותה הבנק לא יעבור גם בהתממשות של תרחישי קיצון. לאור האמור לעיל, רמת הסיכון המרבית אותה הבנק נוטל במהלך העסקים הרגיל (Risk Appetite) נמוכה מקיבולת הסיכון (Risk Capacity). הנהלת הבנק אחראית על הפעולות היומיומיות ומוודאת באמצעות הגדרת ואכיפת מגבלות סיכון הולמות, שהבנק פועל במסגרת ההצהרה בדבר תיאבון וקיבולת הסיכון כפי שהוגדרו, בין היתר באמצעות שימוש במגבלות (Risk Limits).

ניהול ההון

מטרת ניהול ההון הינה להביא לאופטימיזציה של התשואה על ההון תוך עמידה בהגדרות תיאבון הסיכון המפורטות, כפי שהוגדרו על-ידי דירקטוריון הבנק, בכפוף להוראות הרגולטור. בהתאם לכך, ניהול ההון אפקטיבי יבטיח:

- הקצאה יעילה של הון במהלך העסקים הרגיל של הבנק.
- בסיס הון איתן אשר ישמש ככרית כנגד הסיכונים הבלתי צפויים שאליהם חשוף הבנק, יתמוך באסטרטגיית העסקית ויאפשר עמידה בכל עת בדרישת ההון המינימלית הרגולטורית. לצורך זה הבנק מתייחס לא רק למצב ההון הנוכחי אלא גם להתפתחויות עתידיות בבסיס ההון ובדרישות ההון.

עקרונות מנחים בניהול ההון

ניהול ההון הוא תהליך שנתי עם אופק תכנון מתגלגל של שלוש שנים. ניהול ההון נחשב לחלק אינטגרלי מהתוכנית האסטרטגית והפיננסית של הבנק. ניהול ההון נשען על תוכניות הצמיחה של היחידות העסקיות השונות, במטרה להעריך את דרישות ההון בתקופת התוכנית ומשמש את תהליך התכנון האסטרטגי, בהתייחס להתכנות והקצאת הון ליחידות.

צוות ניהול ההון

ניהול ההון מתבצע באמצעות צוות ניהול בכיר בראשות הממונה על החטיבה הפיננסית ובהשתתפות מנהלי חטיבות שוקים פיננסיים, עסקית, אסטרטגיה, חשב, ניהול סיכונים וגורמים בכירים נוספים. מטרת הצוות:

- 1) פיקוח על הגדרת המתודולוגיה ובניית תשתית לניהול הון מתקדם בבנק - הצוות מתווה את המתודולוגיה ודרכי הפעולה ומהווה צוות היגוי ליוזמות השונות הכרוכות במעבר הבנק לניהול הון מתקדם. כמו-כן, הצוות מקבל עדכון שוטף על התקדמות היוזמות ומכריע בנקודות החלטה השונות לגבי אופן יישום תפיסות הון מתקדמות בבנק. לפי תפיסת ניהול הון מתקדמת, הבנק:
 - יתכנן לטווח ארוך ויקבל החלטות לגבי: כמות ההון, מבנה ההון, אופן הקצאת ההון והשימוש בו.
 - ישאף למקסם את הרווח הכלכלי והתשואה להון לאורך זמן, בכפוף לאסטרטגיה, הצרכים העסקיים ותיאבון הסיכון תוך התחשבות בדרישות מחזיקי העניין השונים.
- 2) מעקב שוטף אחר מצב הלימות ההון של הבנק וגיבוש המלצות לפעולה בהתאם לצורך - הצוות עורך דיונים שוטפים על מצב הלימות ההון והצפי לחודשים הבאים. מדי תקופה הצוות דן גם בתחזיות ארוכות הטווח. לאור הצרכים השוטפים וארוכי הטווח, מגבש הצוות המלצות לדרכי פעולה עבור ההנהלה והדירקטוריון, בתחום גיוס הון, אופטימיזציה של השימוש בהון וויסות כמות נכסי הסיכון לאור מגבלות ההון.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

לצורך בניית תהליך יסודי ויעיל לניהול ההון בבנק, ישנה מחלקה ייעודית לצורך ניהול ההון של הבנק הכפופה לממונה על החטיבה הפיננסית. המחלקה אחראית על ריכוז עבודת המטה והבקרה השוטפת בכל הקשור לניהול ותכנון ההון בבנק. במסגרת זאת, המחלקה אחראית בין השאר על הנושאים הבאים: תכנון ההון; בקרה על הלימות ההון והעמידה ביעדי נכסי הסיכון; תוכניות מגירה לתרחישי קיצון; יזום פעולות הנדרשות לניהול ההון, לפי הצורך. לצורך כך, המחלקה אחראית על מעקב אחר התפתחות הרגולציה בקשר לניהול ההון בארץ ובעולם ואחר דרכים מתקדמות לניהול הון בבנקים בעולם. המחלקה גם אחראית על יישום מתודולוגיות של מדידת הון כלכלי ורווחיות כלכלית. מתודולוגיות אלה משמשות לקבלת החלטות לפי תשואה מתואמת סיכון ברמות הניהוליות השונות בבנק.

יעד הלימות ההון

ביום 30 במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים חוזר בדבר יחסי הון מינימליים במסגרת היערכות ליישום הוראות באזל 3. בהתאם לחוזר, כל התאגידים הבנקאיים נדרשים לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, ידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. כמו-כן קבע המפקח, כי החל מיום 1 בינואר 2015 יעמוד יחס ההון הכולל המינימלי של כל התאגידים הבנקאיים על 12.5% וכי בנוסף, החל מיום 1 בינואר 2017, יעמוד יחס ההון הכולל המינימלי של התאגידים הבנקאיים המשמעותיים במיוחד על 13.5%.

הבנק עונה להגדרת תאגיד בנקאי משמעותי במיוחד ולכן ידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 10% וביחס הון כולל מינימלי של 13.5% החל מיום 1 בינואר 2017.

ביום 28 בספטמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים הוראה נוספת. בהתאם להוראה זו ולהוראות המעבר לשנת 2014, החל מיום 1 בינואר 2015 תתווסף ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. השפעת ההוראות הנוספות על יחסי ההון של הבנק ליום 1 בינואר 2017 נאמדת בכ-0.2% בהתאם ליתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח.

בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שיידרש על-ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 10.2%-ו-13.7%, בהתאמה.

דירקטוריון הבנק אישר את היעדים ליחסי הון מינימליים כמפורט לעיל.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

להלן חישוב יחס ההון:

31 בדצמבר 2013	1 בינואר 2014	31 בדצמבר 2014	
באזל 2 ⁽²⁾	באזל 3 ⁽¹⁾		במיליוני ש"ח
1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים			
*28,195 ⁽³⁾	*28,966	31,482	הון עצמי רובד 1/הון ליבה
*30,664 ⁽³⁾	*30,920	33,436	הון רובד 1
16,341	15,697	16,041	הון רובד 2
*47,005 ⁽³⁾	*46,617	49,477	סך-הכולל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
*276,537	*292,522	311,329	סיכון אשראי
4,748	4,748	5,269	סיכונים שוק
21,769	21,769	22,275	סיכון תפעולי
*303,054	*319,039	338,873	סך-הכולל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

- * יישום למפרע - לפרטים בדבר יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה ראה ביאור ד1. (2) בדוחות הכספיים.
- (1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201, 299 בדבר "מדידה והלימות ההון", החל מיום 1 בינואר 2014. הנתונים ליום 1 בינואר 2014 הינם על בסיס היתרות ליום 31 בדצמבר 2013. השפעת המעבר להוראות באזל 3 ביום 1 בינואר 2014 הינה קיטון ביחס הון עצמי רובד 1 של 0.22% וקיטון ביחס ההון הכולל של 0.9%.
- (2) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בדבר "מדידה והלימות ההון", שחלו עד ליום 31 בדצמבר 2013.
- (3) בניכוי דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן בסך של 106 מיליוני ש"ח בהתאם להוראות באזל 2.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

להלן חישוב יחס ההון (המשך):

31 בדצמבר 2013	1 בינואר 2014	31 בדצמבר 2014	
באזל 2 ⁽²⁾	באזל 3 ⁽¹⁾		
באחוזים			
3. יחס ההון לרכיבי סיכון			
*9.30%	*9.08%	9.29%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון/יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
*10.12%	*9.69%	9.87%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
*15.51%	*14.61%	14.60%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
	(3)9.00%	(3)9.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
9.00%	(3)12.50%	(3)12.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
4. חברות בת משמעותיות			
ישראל			
	17.40%	19.04%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
17.60%	17.40%	19.04%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
17.70%	18.20%	19.98%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
	(4)9.00%	(4)9.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
9.00%	(4)12.50%	(4)12.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ⁽⁵⁾			
	26.56%	21.09%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
26.56%	26.56%	21.09%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
27.13%	27.13%	21.17%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
	8.00%	8.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
11.20%	11.20%	11.20%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פוזיטיף			
		17.51%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
15.56%		18.15%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%		12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
באזל 2 ⁽⁶⁾			

* יישום למפרע - לפרטים בדבר יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה ראה ביאור ד.2) בדוחות הכספיים.

(1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201, 299 בדבר "מדידה והלימות ההון", החלות מיום 1 בינואר 2014. הנתונים ליום 1 בינואר 2014 הינם על בסיס היתרות ליום 31 בדצמבר 2013. השפעת המעבר להוראות באזל 3 ביום 1 בינואר 2014 הינה קיטון ביחס הון עצמי רובד 1 של 0.22% וקיטון ביחס ההון הכולל של 0.9%.

(2) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בדבר "מדידה והלימות ההון", שחלו עד ליום 31 בדצמבר 2013.

(3) יחסי ההון המזעריים הנדרשים על-ידי המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016. החל מיום 1 בינואר 2017 יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש הינו 10% ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש הינו 13.5%. ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015, תתווסף דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי שיידרש על-ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 10.2%-13.7%, בהתאמה. ליתרת ההלוואות לדיור ראה ביאור א.4) בדוחות הכספיים.

(4) יחס ההון המזערי הנדרש לפי הוראות המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015.

(5) בנק הפועלים שוויץ מיישם את הוראות באזל 3 החל מהרבעון הראשון של שנת 2013.

(6) בנק פוזיטיף אינו מיישם את הוראות באזל 3 ולכן הנתונים מוצגים לפי הוראות באזל 2.

תחולת היישום

ככלל, דרישות ההון של הבנק מבוססות על הדוחות הכספיים המאוחדים שלו, הערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים והנחיותיו.

על-פי כללי החשבונאות המקובלים, חברות בנות הנשלטות במישרין או בעקיפין על-ידי הבנק מאוחדות בדוחות הכספיים, בעוד שלמטרות פיקוח על הון, חלים לעתים כללי איחוד שונים. יחד עם זאת, ליום 31 בדצמבר 2014 לא קיימים הבדלים בין בסיס האיחוד לפי כללי החשבונאות ובסיס האיחוד הפיקוחי למטרות הלימות הון.

לא קיימים איסורים או מגבלות משמעותיות כלשהן על העברת כספים או הון פיקוחי בתוך הקבוצה, למעט בגין בנק פוזיטיף אשר לגביו כל הון מעבר לדרישות נדבך 1 אינו זמין ברמת הקבוצה ולפיכך מוקצה כנגדו הון במסגרת חישובי נדבך 2. למגבלות הקבועות בהיתר בנק ישראל לרכישת השליטה בבנק, בקשר עם חלוקת עודפים, ראה ביאור 13 בדוח הכספי. לפרטים נוספים בדבר החברות המוחזקות העיקריות של הבנק ראה ביאור 6 בדוח הכספי.

מבנה ההון הפיקוחי והרכב ההון

מדידת ההון מבוססת על חלוקת ההון להון רובד 1 (הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף) ולהון רובד 2. הון עצמי רובד 1 כולל את רכיבי ההון המיוחסים לבעלי מניות הבנק וזכויות בעלי המניות החיצוניים בהון של חברות מאוחדות בניכוי עודף ההון בגין. ההתאמות הפיקוחיות והניכויים העיקריים מהון עצמי רובד 1 הינם נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין, מסים נדחים לקבל נטו שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי, מסים נדחים לקבל נטו בגין הפרשי עיתוי, רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההון של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי, השקעה עצמית במניות רגילות כולל התחייבות לרכישה עצמית של מניות בכפוף להסכמים חוזיים והשקעות בהון מניות של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי.

הון רובד 1 נוסף כולל מכשירי הון מורכבים חדשניים שאינם כשירים להכרה בהון הפיקוחי לפי הוראות באזל 3 ולכן מופחתים בהדרגה לפי הוראות המעבר. מכשירי הון מורכבים לא חדשניים כוללים מאפיינים כגון: תאריך פירעון אשר לא יפחת מ-49 שנה, הם אינם מובטחים בטוחות כלשהן, הזכויות לפיהם נדחות ביחס לכל נושי הבנק, הם כוללים מנגנונים לספיגת הפסדים על בסיס שוטף (השעיית תשלום ריבית וקרן והמרה כפויה למניות בהתקיים הנסיבות הקבועות לאותם מכשירים) והם אינם צוברים ריבית וקרן שלא שולמו במועד שבו דרך שהיא (למעט במקרה של תשלום בצורת מניות), לרבות במקרה בו הושעו תשלומי הריבית והקרן. מכשירי הון מורכבים חדשניים הם כאלו העונים להגדרת מכשירי הון לא חדשניים, ובנוסף הם גם כוללים תמריץ לבנק לביצוע פדיון, כגון: מנגנון להגדלת שיעור הריבית לאחר חלוף מספר שנים.

הון רובד 2 כולל הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי, מכשירי הון מורכבים חדשניים וכתבי התחייבות נדחים. מכשירי הון וכתבי ההתחייבות אינם כשירים להכרה בהון הפיקוחי לפי הוראות באזל 3 ולכן מופחתים בהדרגה לפי הוראות המעבר. מכשירי הון המורכבים החדשניים עונים על מאפייני מכשירי הון חדשניים הכלולים בהון רובד 1 נוסף, למעט העובדה שהם יכולים להיות צוברים, אין לגביהם דרישה כי יומרו למניות והזכויות לפיהם נדחות ביחס לכל נושי הבנק למעט המחזיקים במכשירי הון רובד 1 נוסף. המאפיינים העיקריים של כתבי ההתחייבות הנדחים הינם – תקופת פירעונם לא תפחת מחמש שנים; הם מונפקים ללא בטוחות; הזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של נושים אחרים של הבנק למעט נושים המחזיקים בהון רובד 1 ובמכשירי הון ברובד 2; ומסכומם המוכר כהון רובד 2, כאמור, יופחתו 20% בתחילת כל שנה מחמש השנים האחרונות לפני מועד פירעונם (כאשר במקרה של כתב התחייבות נדחה הנפרע לשיעורין, יש לבצע הפחתה כאמור, מכל שיעור).

מכשירי הון וכתבי ההתחייבות הנדחים שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי מוכרים החל מיום 1 בינואר 2014 עד לתקרה של 80% מיתרתם בהון הפיקוחי ליום 31 בדצמבר 2013 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

מגבלות על מבנה ההון

בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 נקבעו מגבלות על מבנה ההון:

- הון רובד 2 לא יעלה על 100% מהון רובד 1, לאחר הניכויים הנדרשים מהון זה.
 - מכשירי הון הכשירים להיכלל בהון רובד 2 לא יעלו על 50% מהון רובד 1 לאחר הניכויים הנדרשים מהון זה. מגבלה זו אינה כוללת את מכשירי הון שנכללו קודם לתחילת הוראה זו בהון רובד 2 עליון, וזאת בגובה יתרת אותם מכשירים ליום 31 בדצמבר 2013 ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 (ההון הפיקוחי - הוראות מעבר).
- מכשירי הון המורכבים המוכרים כהון רובד 1 מגויסים על-ידי הבנק, ומכשירי הון המוכרים כהון רובד 2 מגויסים על-ידי הבנק וכן באמצעות חברות בנות בבעלותו המלאה (פועלים הנפקות ו-Hapoalim International N.V.). לפרטים אודות כתבי התחייבות הנדחים, ראה ביאור 11 בדוחות הכספיים.

להלן הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון:

31 בדצמבר 2013	1 בינואר 2014	31 בדצמבר 2014	
באזל 2	באזל 3		במיליוני ש"ח
הון רובד 1			
7,984	7,984	8,004	הון מניות רגילות נפרע ופרמיה
**19,845	*19,951	22,243	עודפים
250	227	224	זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו
-	701	961	רווחים שטרם מומשו מהתאמות של ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
207	198	153	מכשירים הוניים אחרים
(91)	*(95)	(103)	סכומים שהופחתו מהון רובד 1
**28,195	*28,966	31,482	סך-הכל הון עצמי רובד 1
2,469	1,954	1,954	מכשירים מורכבים חדשניים
**30,664	*30,920	33,436	סך-הכל הון רובד 1
הון רובד 2			
-	1,386	1,331	מכשירי הון מורכבים וכתבי התחייבות נדחים
-	3,441	3,837	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המת"ח
-	10,870	10,873	זכויות מיעוט בחברות בת
3,872	-	-	הון רובד 2 עליון
12,532	-	-	הון רובד 2 תחתון
(63)	-	-	סכומים שהופחתו מהון רובד 2
16,341	15,697	16,041	סך-הכל הון רובד 2
**47,005	*46,617	49,477	הון כולל כשיר

* יישום למפרע - לפרטים בדבר יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה ראה ביאור 10(2) בדוחות הכספיים.
 ** בניכוי דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן בסך של 106 מיליוני ש"ח בהתאם להוראות באזל 2.

לפרטים נוספים, ראה ביאור 13 בדוחות הכספיים.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

להלן הרכב ההון הפיקוחי לפי רכיבים ותוך ציון הפניות למאזן הפיקוח:

הפניות	ליום 1 בינואר 2014		ליום 31 בדצמבר 2014	
	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
	במיליוני ש"ח			
הון עצמי רובד 1				
הון עצמי רובד 1 – מכשירים ועודפים				
	הון מניות רגילות שהונפק על-ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1			
1+2	7,984		8,004	
	עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן			
3	*19,951		22,243	
	רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי			
ב4+א4	899		1,114	
	מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו על-ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר			
	-		-	
	הזרמות הון קיימות מהמגזר הציבורי שיוכרו עד ליום 1.1.2018			
	-	-	-	
	מניות רגילות שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על-ידי צד ג' (זכויות מיעוט)			
5	93	227	103	224
	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים			
	*29,061		31,585	
הון עצמי רובד 1 – התאמות פיקוחיות וניכויים				
	התאמות יציבותיות להערכות שווי מוניטין, בניכוי מסים נדחים לשלם			
	-	-	-	-
	נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מסים נדחים לשלם			
6-7	-	19	-	7
	מסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי, למעט מסים נדחים לקבל הנובעים מהפרשי עיתוי			
8	40	10	45	11
	סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן			
9	(7)	(2)	(5)	(1)
	פער שלילי בין הפרשות להפסדים צפויים			
	-	-	-	-
	גידול בהון העצמי הנובע מעסקות איגוח			
	רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי			
10	38	10	-	-
	עודף יעודה על עתודה, בניכוי מסים נדחים לשלם שיוסולקו אם הנכס יהפוך לפגום או ייגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור			
	-	-	-	-
	השקעה עצמית במניות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מניות בכפוף להסכמים חוזיים)			
	62	17	37	9
	החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים			
	-	-	-	-

* יישום למפרע - לפרטים בדבר יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה ראה ביאור ד.1 (2) בדוחות הכספיים.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

להלן הרכב ההון הפיקוחי לפי רכיבים ותוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי (המשך):

הפניות	ליום 1 בינואר 2014		ליום 31 בדצמבר 2014		יתרה
	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	
במיליוני ש"ח					
					השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי (בסכום העולה על 10% מהון עצמי רובד 1)
	-	-	-	-	
					השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי
	-	-	-	-	
					זכויות שירות למשכנתאות אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
	-	-	-	-	
13	*170	*41	310	77	מסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
					סכום זכויות שירות למשכנתאות, מסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי וההשקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי תאגידים פיננסיים, העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי
	-	-	-	-	
					מזה: בגין השקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	
					מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות
	-	-	-	-	
					מזה: מסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי
	-	-	-	-	
					התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים
	-	-	-	-	
					מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	
					מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות
	-	-	-	-	
					מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1
					התאמות פיקוחיות בהון עצמי רובד 1 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
					ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1 מאחר שאין בהון רובד 1 נוסף והון רובד 2 די הון כדי לכסות על הניכויים
					סך-כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1
	*303	*95	387	103	
		*28,966	31,482		הון עצמי רובד 1

* יישום למפרע - לפרטים בדבר יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה ראה ביאור ד.2) בדוחות הכספיים.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

להלן הרכב ההון הפיקוחי לפי רכיבים ותוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי (המשך):

הפניות	ליום 1 בינואר 2014	ליום 31 בדצמבר 2014		
	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
במיליוני ש"ח				
הון רובד 1 נוסף				
הון רובד 1 נוסף – מכשירים				
	-	-	-	מכשירי הון מניות רובד 1 נוסף שהונפקו על-ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מכשירים אלו
	-	-	-	מזה: מסווג כהון עצמי בהתאם להוראות הדיווח לציבור
	-	-	-	מזה: מסווג כהתחייבות בהתאם להוראות הדיווח לציבור
ב11	1,954	1,954	-	מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על-ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
	-	-	-	מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על-ידי משקיעי צד ג'
	-	-	-	מזה: מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על-ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 1 נוסף
	1,954	1,954	-	הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים
הון רובד 1 נוסף – ניכויים				
	-	-	-	השקעה עצמית במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים)
	-	-	-	החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף
	-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי
	-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי
	-	-	-	ניכויים נוספים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים
	-	-	-	מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים
	-	-	-	מזה: ניכויים נוספים להון רובד 1
	-	-	-	ניכויים בהון רובד 1 נוסף הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
	-	-	-	ניכויים החלים על הון רובד 1 נוסף מאחר שאין בהון רובד 2 די הון כדי לכסות על הניכויים
	-	-	-	סך-כל הניכויים בהון רובד 1 נוסף
	1,954	1,954	-	הון רובד 1 נוסף
	*30,920	33,436	-	הון רובד 1

* יישום למפרע - לפרטים בדבר יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה ראה ביאור ד1.2 (2) בדוחות הכספיים.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

להלן הרכב ההון הפיקוחי לפי רכיבים ותוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי (המשך):

הפניות	ליום 1 בינואר 2014		ליום 31 בדצמבר 2014	
	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה
במיליוני ש"ח				
הון רובד 2				
הון רובד 2 – מכשירים והפרשות				
				מכשירים שהונפקו על-ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכשירים אלו
א11	-	-	-	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על-ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
ב11	1,386	1,331	1,331	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'
	10,870	10,873	10,873	מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על-ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על-ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2
ב11	10,818	10,873	10,873	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתוחס
12	3,441	3,837	3,837	הון רובד 2 לפני ניכויים
	15,697	16,041	16,041	
הון רובד 2 – ניכויים				
				השקעה עצמית במכשירי הון רובד 2, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים)
	-	-	-	החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון רובד 2 של תאגידים פיננסיים
	-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי
	-	-	-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי
	-	-	-	ניכויים נוספים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים
	-	-	-	מזה: ניכויים נוספים להון רובד 2
				התאמות פיקוחיות בהון רובד 2 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
	-	-	-	סך-כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2
	15,697	16,041	16,041	הון רובד 2
	*46,617	49,477	49,477	סך ההון
נכסי סיכון משוקללים				
				סך-הכל נכסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
	*318,284	337,705	337,705	מזה: נכסי סיכון אשראי
	*291,767	310,161	310,161	מזה: נכסי סיכון שוק
	4,748	5,269	5,269	מזה: נכסי סיכון תפעולי
	21,769	22,275	22,275	סך נכסי סיכון משוקללים
	*319,039	338,873	338,873	

* יישום למפרע - לפרטים בדבר יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה ראה ביאור ד1.2 (2) בדוחות הכספיים.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

להלן הרכב ההון הפיקוחי לפי רכיבים ותוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי (המשך):

הפניות	ליום 1 בינואר 2014		ליום 31 בדצמבר 2014	
	סכומים שלא נוכחו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה/אחוז	סכומים שלא נוכחו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	יתרה/אחוז
	במיליוני ש"ח / באחוזים		במיליוני ש"ח / באחוזים	
יחסי הון וזרימה לשימור הון				
	*9.08%		9.29%	הון עצמי רובד 1
	*9.69%		9.87%	הון רובד 1
	*14.61%		14.60%	ההון הכולל
דרישות מזעריות שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים				
	9.00%		9.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016. החל מיום 1 בינואר 2017 היחס הנדרש הינו 10%. ליחס זה, החל מיום 1 בינואר 2015, תתווסף דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי שידרש על-ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 10.2%
	12.50%		12.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016. החל מיום 1 בינואר 2017 היחס הנדרש הינו 13.5%. ליחס זה, החל מיום 1 בינואר 2015, תתווסף דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס ההון הכולל המזערי שידרש על-ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 13.7%
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)				
	1,345		1,417	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים, שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה
	128		130	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים, העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על-ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה
	-		-	זכויות שירות למשכנתאות (בניכוי מסים נדחים לשלם) -
	*2,902		3,156	מסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה
תקרה להכללת הפרשות רובד 2				
	3,441		3,837	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה

* יישום למפרע - לפרטים בדבר יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה ראה ביאור ד.21 (2) בדוחות הכספיים.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

להלן הרכב המאזן הפיקוחי תוך ציון הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי:

הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי	ליום 31 בדצמבר 2013	ליום 31 בדצמבר 2014	
	מאזן פיקוחי מאוחד		
	במיליוני ש"ח		
			נכסים
	45,709	54,974	מזומנים ופיקדונות בבנקים*
12	(6)	(4)	* מזה: הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנכללת בהון רוברד 2
	60,912	58,778	ניירות-ערך*
	1,345	1,417	* מזה השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינן עולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי
	59,567	57,361	* מזה ניירות-ערך אחרים
	65	476	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
	255,543	268,160	אשראי לציבור
	(3,943)	(4,180)	הפרשה להפסדי אשראי*
12	(2,905)	(3,247)	* מזה: הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנכללת בהון רוברד 2
	(1,038)	(933)	* מזה: הפרשה להפסדי אשראי שלא נכללת בהון הפיקוחי
	251,600	263,980	אשראי לציבור, נטו
	1,169	1,861	אשראי לממשלות
	137	135	השקעה בחברות כלולות*
	128	130	* מזה השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שעולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי שאינן עולות על סף הפחתה
	*3,432	3,475	בניינים וציוד
	19	7	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין*
	-	-	* מזה: מוניטין
6	19	7	* מזה: נכסים בלתי מוחשיים אחרים
	10,672	16,244	נכסים בגין מכשירים נגזרים
	6,305	7,864	נכסים אחרים
	*3,163	3,599	* מזה: נכסי מס נדחה**
13	*211	387	** מזה: נכסי מס נדחה המיוחסים להפרשי עיתוי מעל 10% מהון עצמי רוברד 1
8	50	56	** מזה: נכסי מס נדחה למעט אלו המיוחסים להפרשי עיתוי
	*2,902	3,156	** מזה: נכסי מס נדחה אחרים
	-	-	* מזה: עודף יעודה על עתודה
	3,142	4,265	* מזה: נכסים אחרים נוספים
	*380,020	407,794	סך-כל הנכסים

* יישום למפרע - לפרטים בדבר יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה ראה ביאור ד.1 (2) בדוחות הכספיים.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

להלן הרכב המאזן הפיקוחי תוך ציון הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי (המשך):

הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי	ליום	ליום	
	31 בדצמבר 2013	31 בדצמבר 2014	
	מאזן פיקוחי מאוחד		
	במיליוני ש"ח		
			התחייבויות והון
	276,525	297,230	פיקדונות הציבור
	5,303	4,322	פיקדונות מבנקים
	613	455	פיקדונות הממשלה
	242	42	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
	33,980	33,671	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים*
	9,177	7,719	* מזה: כתבי התחייבות נדחים שאינם מוכרים כהון פיקוחי
	14,158	14,158	* מזה: כתבי התחייבות נדחים המוכרים כהון פיקוחי**
א11	-	-	** מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
ב11	14,158	14,158	** מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
	12,129	16,777	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים*
10	48	-	* מזה: בגין סיכון האשראי העצמי
	22,144	23,686	התחייבויות אחרות
12	530	586	* מזה: הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי הנכללת בהון רובד 2
	-	-	* מזה: התחייבות בגין מס נדחה המיוחסת לפנסיה
7	-	-	* מזה: התחייבות בגין מס נדחה בגין נכסים בלתי מוחשיים
	350,936	376,183	סך-כל ההתחייבויות

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

להלן הרכב המאזן הפיקוחי תוך ציון הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי (המשך):

הפניות לרכיבי ההון הפיקוחי	ליום 31 בדצמבר 2013	ליום 31 בדצמבר 2014	
	מאזן פיקוחי מאוחד		
	במיליוני ש"ח		
	28,834	31,361	הון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
	*28,834	31,361	* מזה: הון מניות רגילות ופרמיה, עודפים, רווח כולל אחר וקרנות הון**
1	1,321	1,323	** מזה: הון מניות רגילות
2	6,663	6,681	** מזה: פרמיה על מניות רגילות
3	*19,951	22,243	** מזה: עודפים
א4	675	945	** מזה: רווח כולל אחר מצטבר***
	701	961	*** מזה: התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
9	(9)	(6)	*** מזה: הפסדים נטו בגין גידורי תזרימי מזומנים
	(17)	(10)	*** מזה: התאמות מתרגום, נטו לאחר השפעת גידורים
ב4	224	169	** מזה: קרנות הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוטס מניות
	-	-	* מזה: הון מניות בכורה
	-	-	** מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
	-	-	** מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
	-	-	* מזה: מכשירים הוניים אחרים
	-	-	** מזה: כשירים כרכיבי הון פיקוחי
	-	-	** מזה: אינם כשירים כרכיבי הון פיקוחי וכפופים להוראות מעבר
	250	250	זכויות שאינן מקנות שליטה*
5	227	224	* מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להן עצמי רובד 1
	-	-	* מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להן רובד 1 נוסף
	-	-	* מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להן רובד 2
	23	26	* מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שלא ניתן לייחס להן הפיקוחי
	*29,084	31,611	סך-כל ההון
	*380,020	407,794	סך-כל ההתחייבויות וההון

* יישום למפרע - לפרטים בדבר יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה ראה ביאור ד1.2) בדוחות הכספיים.

הלימות ההון

מדידת חשיפות הסיכון ודרישות ההון

מדידת החשיפות לסיכונים השונים עשויה להשתנות בהתאם להגדרת החשיפה: דיווח פיננסי על-פי תקני חשבונאות מקובלים, קביעת ההון הפיקוחי או צרכי ניהול החשיפות הפנימי של הבנק. חשיפות הסיכון המוצגות להלן מבוססות על הכללים שהוגדרו לצורך חישוב ההון הפיקוחי הדרוש על מנת לתמוך בסיכונים אלו.

יישום דירוגי אשראי חיצוני

על-פי הגישה הסטנדרטית המבוססת על דירוגים חיצוניים אשר מיושמת בבנק, שקלולי סיכון האשראי נקבעים בין היתר, באמצעות ייחוס החשיפה לצד הנגדי לעסקה כפי שנקבע בהוראה, תוך הבאה בחשבון את דירוגי האשראי החיצוני הנקבעים על-ידי חברות דירוגי אשראי חיצוניות (ECAI) ומשמשים למדידת סיכון אשראי באופן סטנדרטי. דירוגי ECAI משמשים לקביעת משקל הסיכון של הצדדים הנגדיים הבאים:

- ריבוניות
- סקטור ציבורי
- תאגידים
- תאגידים בנקאיים
- איגוחים

למטרה זו, משתמש הבנק בנתוני שתי סוכנויות דירוג Moody's Investors Service ו-Standard and Poor's Rating Group. להלן טבלת המיפוי לדירוגי חברות הדירוג הבינלאומיות המוכרות:

	משקל סיכון			דירוג של חברות הדירוג	
	ריבוניות	בנקים	תאגידים	S&P	Moody's
1	0%	20%	20%	AAA עד AA-	Aaa עד Aa3
2	20%	50%	50%	A+ עד A-	A1 עד A3
3	50%	100%	100%	BBB+ עד BBB-	Baa1 עד Baa3
4	100%	100%	100%	BB+ עד BB-	Ba1 עד Ba3
5	100%	100%	150%	B+ עד B-	B1 עד B3
6	150%	150%	150%	CCC+ או נמוך יותר	Caa1 או נמוך יותר

בתהליך הדירוג מתבצע זיהוי הלקוחות ומציאת הדירוג המתאים על-ידי התאמה בין קובצי חברות דירוג האשראי החיצוניות לבין נתוני הצדדים הנגדיים. הנתונים מוזנים למערכת החישוב ובהתאם לחוקים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים מוקצה משקל סיכון מתאים. בהתאם לכך, נבחר הדירוג הנמוך מבין דירוגי האשראי שניתן על-ידי אחת משתי סוכנויות הדירוג האמורות. כאשר לא קיים דירוג לצד נגדי, מחושב משקל הסיכון לפי הגדרות ברירת המחדל שבהוראות בנק ישראל. משקל הסיכון לחובות של בנקים ישראליים שמועד פירעונם המקורי הוא עד שלושה חודשים או פחות, והנקובים וממומנים בשקלים חדשים הוא 20%. משקל הסיכון של בנקים נקבע לפי משקל הסיכון של המדינה בה הוא מאוגד והוא נחות בדרגה אחת ממשקל הסיכון הנגזר מדירוג אותה מדינה. עבור השקעה בהנפקות שיש להן דירוג הנפקה ספציפי, משקל הסיכון של החוב יתבסס על דירוג זה, למעט כאשר המנפיק הוא תאגיד בנקאי או ישות סקטור ציבורי. במקרים אלו, משקל הסיכון יתבסס על דירוג המנפיק ולא על דירוג הנפקה ספציפי.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

להלן רכיבי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי:

31 בדצמבר 2013		31 בדצמבר 2014		
באזל 2		באזל 3		
דרישות הון ⁽²⁾	נכסי סיכון	דרישות הון ⁽¹⁾	נכסי סיכון	
במיליוני ש"ח				
סיכון אשראי				
218	2,426	324	2,593	חובות של ריבנויות
376	4,175	388	3,105	חובות של ישויות סקטור ציבורי
564	6,268	918	7,341	חובות של תאגידים בנקאיים
11,216	124,625	17,132	137,059	חובות של תאגידים
4,863	54,028	7,038	56,300	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
3,351	37,235	5,083	40,665	חשיפות קמעונאיות ליחידים
495	5,499	798	6,387	הלוואות לעסקים קטנים
2,695	29,940	4,137	33,092	הלוואות לדיור
8	87	12	97	איגוח
*1,103	*12,254	2,464	19,715	נכסים אחרים
-	-	622	4,975	סיכון CVA
*24,889	*276,537	38,916	311,329	סך-הכל בגין סיכון אשראי
427	4,748	659	5,269	סיכונים שוק
1,959	21,769	2,784	22,275	סיכון תפעולי
*27,275	*303,054	42,359	338,873	סך נכסי הסיכון בגין הסיכונים השונים
		31,482		הון עצמי רובד 1
		33,436		הון רובד 1
	47,005 ⁽³⁾	49,477		הון כולל
באחוזים				
	*9.30%	9.29%		יחס הון עצמי רובד 1/ל"בה לרכיבי הסיכון
	*10.12%	9.87%		יחס הון רובד 1 לרכיבי הסיכון
	*15.51%	14.60%		יחס ההון הכולל לרכיבי הסיכון
		(4)9.00%		יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים
	9.00%	(4)12.50%		יחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים

- * יישום למפרע - לפרטים בדבר יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה ראה ביאור 10.2 בדוחות הכספיים.
- (1) דרישות הון חושבו בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים בשיעור של 12.5%.
- (2) דרישות הון חושבו בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים בשיעור של 9%.
- (3) בניכוי דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן בסך של 106 מיליוני ש"ח בהתאם להוראות באזל 2.
- (4) יחסי ההון המזעריים הנדרשים על-ידי המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016. החל מיום 1 בינואר 2017 יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש הינו 10% ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש הינו 13.5%. ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015, תנוסף דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שיידרש על-ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 10.2%-13.7%, בהתאמה. ליתרת ההלוואות לדיור ראה ביאור 4.2 בדוחות הכספיים.

סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי ההסכם. תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הבנק. במסגרת ניהול סיכון האשראי, מוגדרת בבנק מדיניות אשראי ומגבלות חשיפה לגבי לווים/ענפים, במגזרי הפעילות השונים. בקבוצה קיימת מדיניות אשראי ומגבלות חשיפה לגבי סוגי לווים שונים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים, וקיים תהליך שוטף של בקרת קיום המגבלות. לפרטים בדבר ניהול סיכונים האשראי ולאופן קביעת ההפרשה להפסדי אשראי (הפרשה פרטנית והפרשה קבוצתית), ראה פרק "ניהול הסיכונים" בדוח הכספי.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

חשיפות סיכון אשראי

להלן פילוח חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי ולפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי לפני הפרשה להפסדי אשראי⁽¹⁾

31 בדצמבר 2014												
באזל 3												
ריונויות	סקטור	תאגידים	תאגידים	בביטחון	קמעונאיות	עסקים	הלוואות	איגוח	אחרים	חשיפת	חשיפת	
ציבורי	בנקאיים	בנקאיים	נדל"ן	ליחידים	קטנים	לדיוור			אשראי	אשראי	ברוטו	
מסחרי									ברוטו ⁽²⁾	ברוטו ⁽²⁾	ממוצעת	
במיליוני ש"ח												
45,789	4,460	8,132	102,045	35,487	54,541	8,448	61,240	-	-	320,142	302,307	⁽³⁾ הלוואות
39,637	1,316	5,396	5,196	642	-	-	-	-	-	52,187	55,960	⁽⁴⁾ אגרות-חוב
32	1,019	3,212	7,188	352	39	233	11	-	-	12,086	9,634	⁽⁵⁾ נגזרים
חשיפות חוץ-מאזניות												
1,999	3,468	2,457	78,958	46,901	48,507	3,289	2,327	194	-	188,100	179,031	אחרות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	17,062	17,062	15,682	נכסים אחרים ⁽⁶⁾
87,457	10,263	19,197	193,387	83,382	103,087	11,970	63,578	194	17,062	589,577	562,614	סך-הכל

31 בדצמבר 2013												
באזל 2												
ריונויות	סקטור	תאגידים	תאגידים	בביטחון	קמעונאיות	עסקים	הלוואות	איגוח	אחרים	חשיפת	חשיפת	
ציבורי	בנקאיים	בנקאיים	נדל"ן	ליחידים	קטנים	לדיוור			אשראי	אשראי	ברוטו	
מסחרי									ברוטו ⁽²⁾	ברוטו ⁽²⁾	ממוצעת	
במיליוני ש"ח												
38,960	5,895	6,795	97,831	35,079	50,580	7,613	57,961	-	-	300,714	299,373	⁽³⁾ הלוואות
48,631	1,157	2,543	3,879	348	-	-	-	-	-	56,558	52,970	⁽⁴⁾ אגרות-חוב
172	1,774	2,852	3,151	204	99	14	17	-	-	8,283	7,670	⁽⁵⁾ נגזרים
חשיפות חוץ-מאזניות												
1,928	837	1,791	68,182	47,604	47,166	3,394	2,112	174	-	173,188	171,167	אחרות
-	-	-	-	-	-	-	-	-	*14,589	*14,589	*14,287	נכסים אחרים ⁽⁶⁾
89,691	9,663	13,981	173,043	83,235	97,845	11,021	60,090	174	*14,589	*553,332	*545,467	סך-הכל

* יישום למפרע - לפרטים בדבר יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה ראה ביאור ד1. (2) בדוחות הכספיים.

- (1) לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות) ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופיקדונות בבנקים מרכזיים והחל מיום 31 בדצמבר 2014 לאחר ניכוי התחייבויות בגין עסקות במכשירים נגזרים הכפופים להסכמי CSA.
- (4) לא כולל את אגרות-החוב הנכללות בתיק הסחיר והחל מ-2014 לא כולל את התיק לפדיון.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (6) כולל מזומנים, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וציוד.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

חשיפות האשראי ברוטו העיקריות נובעות מהלוואות שהעמיד הבנק ללקוחותיו ומחשיפות חוץ-מאזניות הכוללות בעיקר מסגרות אשראי, ערבויות והתחייבויות להעמדת אשראי.

חשיפות האשראי ברוטו ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכמו בסך של כ-589.6 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-553.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2013, גידול בסך של כ-36.3 מיליארד ש"ח. עלייה זו נובעת בעיקר מגידול בחשיפה לתאגידים בסך של כ-20.3 מיליארד ש"ח, גידול בפיקדונות בבנקים מרכזיים ואשראי לממשלות בסך של כ-6.8 מיליארד ש"ח, גידול בחשיפה קמעונאית ליחידים (לרבות עסקים קטנים) בסך של כ-6.2 מיליארד ש"ח, גידול בחשיפה לתאגידים בנקאיים בסך של כ-5.2 מיליארד ש"ח, גידול בחשיפות האשראי בגין הלוואות לדיוור בסך של כ-3.5 מיליארד ש"ח וגידול בנכסים אחרים בסך של כ-2.5 מיליארד ש"ח. גידול זה קוזז בעיקר בשל קיטון באגרות-חוב ממשלתיות בסך של כ-9 מיליארד ש"ח.

כ-33% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעים מחשיפה לתאגידים המטופלים בחטיבה העסקית או לקוחות אחרים שיתרת האשראי הכוללת של כל אחד מהם, המחושבת בהתאם להוראה, עולה על 5 מיליון ש"ח. שקלול נכסי הסיכון בגין לקוחות כאמור מבוצע בהתאם לדירוג של חברות דירוג בינלאומיות או 100% בהעדר דירוג כאמור.

כ-20% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעים מחשיפה קמעונאית ללקוחות שיתרת האשראי הכוללת של כל אחד מהם, המחושבת בהתאם להוראה, אינה עולה על 5 מיליון ש"ח (לרבות עסקים קטנים). ההוראה מתירה, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים לשקלול נכסי הסיכון בגין חשיפות כאמור ב-75%.

חשיפת האשראי לריבוניות, המהווה כ-15% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק, כוללת בעיקרה, פיקדונות בבנקים מרכזיים בישראל ובארצות-הברית והשקעה באגרות-חוב שהונפקו על-ידי ממשלת ישראל וממשלת ארצות-הברית.

חשיפת האשראי בגין הלוואות לדיוור, המהווה כ-11% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק, כוללת אשראי שניתן לרכישת דירת מגורים. ההוראה מתירה, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים לשקלול נכסי סיכון בגין חשיפות כאמור, בהן יחס ההלוואה לשווי הנכס במועד העמדת ההלוואה (LTV) אינו עולה על 60%, ב-50%-35%. הלוואות לדיוור ששיעור המימון בהן גבוה מ-60% משוקללות ב-75%, משקל הסיכון החל על התיק הקמעונאי הפיקוחי, בכפוף לעמידתן בתנאי הכשירות לתיק זה.

כ-14% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעים מחשיפה לחובות בביטחון נדל"ן מסחרי הכוללת אשראי שניתן לרכישת נדל"ן מסחרי מניב הכנסה.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

להלן פילוח חשיפת האשראי ברוטו לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי⁽¹⁾ לפי תקופה חוזית לפירעון (שהינה התקופה האחרונה) בהתאם לסוגים העיקריים של המכשירים הפיננסיים:

31 בדצמבר 2014					
באזל 3					
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	השפעת הסכמי קיזוז	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח					
144,504	78,164	97,474	-	-	320,142
8,460	23,116	20,611	-	-	52,187
9,639	6,919	8,791	-	(13,263)	12,086
32,773	151,153	4,174	-	-	188,100
2,364	-	-	14,698	-	17,062
197,740	259,352	131,050	14,698	(13,263)	589,577

הלוואות⁽³⁾

אגרות-חוב⁽⁴⁾

נגזרים⁽⁵⁾

חשיפות חוץ-מאזניות אחרות

נכסים אחרים⁽⁶⁾

סך-הכל

31 בדצמבר 2013					
באזל 2					
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	השפעת הסכמי קיזוז	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח					
135,325	74,842	90,547	-	-	300,714
26,336	16,369	13,853	-	-	56,558
4,227	5,560	6,716	-	(8,220)	8,283
27,398	141,853	3,937	-	-	173,188
2,435	-	-	*12,154	-	*14,589
195,721	238,624	115,053	*12,154	(8,220)	*553,332

- * יישום למפרע - לפרטים בדבר יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה ראה ביאור ד.1 (2) בדוחות הכספיים.
- (1) לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי.
 - (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמה, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמה, על-ידי שימוש בערבויות) ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
 - (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופיקדונות בבנקים מרכזיים והחל מיום 31 בדצמבר 2014 לאחר ניכוי התחייבויות בגין עסקות במכשירים נגזרים הכפופים להסכמי CSA.
 - (4) לא כולל את אגרות-החוב הנכללות בתיק הסחיר והחל משנת 2014 לא כולל את התיק לפדיון.
 - (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
 - (6) כולל מזומנים, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וציוד.

להתפלגות יתרת החובות הבעייתיים ויתרת הפרשה להפסדי אשראי לפי ענפי משק, ראה תוספת 5 לסקירת ההנהלה בדבר סיכון אשראי לפי ענפי משק.

להתפלגות חשיפות האשראי לפי אזור גיאוגרפי, ראה תוספת 6 לסקירת ההנהלה בדבר חשיפה למדינות זרות.

למידע נוסף בדבר הלוואות בעייתיות והפרשה להפסדי אשראי, ראה ביאורים 1 ו-4 בדוחות הכספיים.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל 3 בדצמבר 2014 (המשך)

הפחתת סיכון אשראי

הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית המקיפה על מנת לקבוע את שקלולי הסיכון שיחולו על הצד הנגדי. הגישה הסטנדרטית מצריכה שימוש בדירוגים בלתי-תלויים שהוכנו על-ידי סוכנויות דירוג בינלאומיות. הטבלאות שלהלן מציגות את פירוט חשיפת האשראי ברוטו (לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי על בסיס פרטני וקבוצתי ליום 31 בדצמבר 2013 ועל בסיס פרטני ליום 31 בדצמבר 2014) על-פי משקולות הסיכון תוך פילוח החשיפה בהתאם לצד הנגדי (סגמנטים) לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחונות מוכרים.

לפני הפחתת סיכון אשראי

31 בדצמבר 2014									
באזל 3									
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח									
ריבוניות	87,457	-	-	2,360	-	325	-	7,232	77,540
סקטור ציבורי	10,263	-	-	6	-	6,468	-	3,789	-
תאגידים בנקאיים	19,197	-	-	760	-	5,071	-	13,366	-
תאגידים	192,691	-	3,165	184,375	-	3,348	-	1,803	-
בביטחון נדל"ן מסחרי	83,228	-	514	82,714	-	-	-	-	-
קמעונאיות ליחידים	102,960	-	564	173	102,223	-	-	-	-
עסקים קטנים	11,929	-	75	255	11,599	-	-	-	-
הלוואות לדיור	63,577	-	242	8,563	14,762	7,441	32,569	-	-
איגוח	194	-	-	194	-	-	-	-	-
אחרים	17,062	3,286	640	10,720	-	-	-	-	2,416
סך-הכל	588,558	3,286	5,200	290,120	128,584	22,653	32,569	26,190	79,956

31 בדצמבר 2013								
באזל 2								
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח								
ריבוניות	89,691	-	2,439	-	546	-	5,401	81,305
סקטור ציבורי	9,636	-	5	-	9,060	-	571	-
תאגידים בנקאיים	13,975	-	507	-	4,942	-	8,526	-
תאגידים	170,853	1,273	165,479	-	2,756	-	1,345	-
בביטחון נדל"ן מסחרי	82,036	685	81,351	-	-	-	-	-
קמעונאיות ליחידים	97,215	72	181	96,962	-	-	-	-
עסקים קטנים	10,908	16	23	10,869	-	-	-	-
הלוואות לדיור	59,668	155	7,957	12,226	4,142	35,188	-	-
איגוח	174	-	174	-	-	-	-	-
אחרים	*14,589	569	*11,539	-	-	-	-	2,481
סך-הכל	*548,745	2,770	*269,655	120,057	21,446	35,188	15,843	83,786

* יישום למפרע - לפרטים בדבר יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה ראה ביאור ד.2 (2) בדוחות הכספיים.
(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות) ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטיג).

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל 3 בדצמבר 2014 (המשך)

לאחר הפחתת סיכון אשראי

31 בדצמבר 2014									
באזל 3									
חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח									
ריבוניות	87,390	-	-	1,642	-	227	-	7,232	78,289
סקטור ציבורי	10,771	-	-	6	-	5,718	-	3,789	1,258
תאגידים בנקאיים	33,896	-	-	660	-	17,964	-	15,272	-
תאגידים	185,647	-	3,084	177,412	-	3,348	-	1,803	-
בביטחון נדל"ן מסחרי	82,478	-	511	81,967	-	-	-	-	-
קמעונאיות ליחידים	86,642	-	563	172	85,907	-	-	-	-
עסקים קטנים	10,600	-	74	255	10,271	-	-	-	-
הלוואות לדיור	63,577	-	242	8,563	14,762	7,549	32,461	-	-
איגוח	194	-	-	194	-	-	-	-	-
אחרים	17,062	3,286	640	10,720	-	-	-	-	2,416
סך-הכל	578,257	3,286	5,114	281,591	110,940	34,806	32,461	28,096	81,963

31 בדצמבר 2013								
באזל 2								
חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח								
ריבוניות	89,965	-	1,963	-	546	-	5,401	82,055
סקטור ציבורי	9,644	-	5	-	8,311	-	571	757
תאגידים בנקאיים	28,595	-	506	-	17,058	-	11,031	-
תאגידים	167,041	1,272	161,668	-	2,756	-	1,345	-
בביטחון נדל"ן מסחרי	80,423	682	79,741	-	-	-	-	-
קמעונאיות ליחידים	81,953	72	181	81,700	-	-	-	-
עסקים קטנים	9,625	15	23	9,587	-	-	-	-
הלוואות לדיור	59,668	155	7,957	12,226	4,142	35,188	-	-
איגוח	174	-	174	-	-	-	-	-
אחרים	*14,589	569	*11,539	-	-	-	-	2,481
סך-הכל	*541,677	2,765	*263,757	103,513	32,813	35,188	18,348	85,293

* יישום למפרע - לפרטים בדבר יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה ראה ביאור ד1. (2) בדוחות הכספיים.
 (1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לאחר הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

שימוש בביטחונות כשירים לצורך הפחתת סיכון אשראי

כחלק מניהול סיכון האשראי מקבל הבנק מלקוחותיו בטוחות לצורך הבטחת האשראי. בטוחות אלה כוללות בין היתר, נכסים פיננסיים, נדל"ן ונכסים אחרים. כנגד אשראי הניתן לחברות מקבל הבנק בטוחות גם באמצעות שיעבוד שוטף כללי על נכסי החברה. על-פי הוראות באזל 3 בהתקיים תנאים מסוימים, ניתן לנכות מרכיבי הסיכון, לצורך חישוב יחס הלימות ההון, ביטחונות מסוימים כדוגמת ערבויות, נגזרי אשראי ונכסים פיננסיים המוחזקים כבטוחה.

ניכוי הביטחונות לצורך חישוב יחס ההון מבוצע לאחר שימוש במקדמי ביטחון שנקבעו בהוראה. מקדמים אלה מביאים בחשבון, בין היתר, את התקופה לפירעון של הביטחון, חוסר התאמה בין תנאי ההצמדה של הבטוחה ושל האשראי אותו היא מגבה ותנודתיות בשווי הבטוחה.

הביטחונות הפיננסיים הכשירים המשמשים את הבנק לצורך חישוב הלימות ההון והפחתת הסיכון, כוללים פיקדונות המהווים בטוחה על דרך שיעבוד, וכן אגרות-חוב של תאגידים בנקאיים וממשלות המשועבדות בשיעבוד קבוע. בנוסף, הבנק עושה שימוש בערבויות של תאגידים בנקאיים אשר מעבירות את החשיפה מהסגמנט של הצד הנערב לחשיפה לתאגידים בנקאיים. הטבלה שלהלן מספקת פירוט של סוגי הביטחונות בהם נעשה שימוש, תוך הצגת החשיפות המכוסות בערבויות, חשיפות המכוסות על-ידי נגזרי אשראי וחשיפות המכוסות באמצעות ביטחונות פיננסיים כשירים על-פי הצד הנגדי:

31 בדצמבר 2014						
באזל 3						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ערבויות	חשיפה המכוסה על-ידי ביטחון פיננסי ⁽³⁾	סך-הכל סכומים שנוספו ⁽²⁾	סך-הכל סכומים שנגרעו	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים	חשיפת אשראי נטו ⁽⁴⁾
במיליוני ש"ח						
87,457	(817)	-	750	(817)	-	87,390
10,263	(750)	-	1,258	(750)	-	10,771
19,197	(442)	-	15,672	(442)	-	33,896
192,691	(1,133)	-	86	(1,133)	-	185,647
83,228	(40)	-	-	(40)	-	82,478
102,960	(14,280)	-	-	(14,280)	-	86,642
11,929	(218)	-	-	(218)	-	10,600
63,577	-	-	-	-	-	63,577
194	-	-	-	-	-	194
17,062	-	-	-	-	-	17,062
588,558	(17,680)	-	17,766	(17,680)	-	578,257

- (1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמה, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
- (2) כולל תוספת מקדם ביטחון המתאים לחשיפת ניירות-ערך שהושאלו.
- (3) לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.
- (4) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמה, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לאחר הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

31 בדצמבר 2013						
באזל 2						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי פיננס ⁽²⁾	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים	סך-הכל סכומים שנגרעו	סך-הכל סכומים שנוספו	חשיפה המכוסה על-ידי אשראי נטו ⁽³⁾	
במיליוני ש"ח						
89,691	(476)	-	(476)	750	-	89,965
9,636	(750)	-	(750)	758	-	9,644
13,975	(281)	-	(281)	14,901	-	28,595
170,853	(1,131)	-	(1,131)	-	(2,681)	167,041
82,036	(91)	-	(91)	-	(1,522)	80,423
97,215	(13,479)	-	(13,479)	-	(1,783)	81,953
10,908	(201)	-	(201)	-	(1,082)	9,625
59,668	-	-	-	-	-	59,668
174	-	-	-	-	-	174
*14,589	-	-	-	-	-	*14,589
*548,745	(16,409)	-	(16,409)	16,409	(7,068)	*541,677

* יישום למפרע - לפרטים בדבר יישום למפרע של הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה ראה ביאור 1.ד (2) בדוחות הכספיים.
 (1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לפני הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).
 (2) לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.
 (3) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי), לאחר הפחתת סיכון אשראי ולאחר קיזוז עסקות בנגזרים (נטינג).

השימוש בביטחונות כשירים הביא לקיטון בחשיפות האשראי המשוקללות במשקולות סיכון של 75%-100%.
 חשיפות אשראי בסך של כ-17.7 מיליארד ש"ח קיבלו משקל סיכון מופחת על-ידי שימוש בעיקר בערבויות של תאגידים בנקאיים.
 בנוסף, שימוש בביטחונות פיננסיים כשירים, הכוללים בעיקר פיקדונות משועבדים ואגרות-חוב ממשלתיות, הביא להפחתת חשיפת האשראי הכוללת בסך של כ-10.4 מיליארד ש"ח.

סיכויי אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

סיכון האשראי הנובע מעסקות מכשירים פיננסיים נגזרים ביחס לצד הנגדי לעסקות נמדד על-ידי הפעלת מקדמים הקבועים בהוראה על הערך הנקוב של העסקות, ובהתאם למשקל הסיכון של הצד הנגדי.
 לצורך חישוב חשיפת סיכון האשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים, מיישם הבנק את שיטת החשיפה הנוכחית, כפי שנקבעה בהוראה. על-פי שיטה זו, סיכון האשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים כולל את סכומי השווי ההוגן החיובי של הנגזרים במאזן בתוספת ערכי Add On בגין סיכון אשראי פוטנציאלי המחושב על-ידי הכפלת הערכים הנקובים של הנגזרים במקדמים שנקבעו בהוראה, ואשר לוקחים בחשבון את נכס הבסיס של המכשיר ואת התקופה לפירעון שלו.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

- בהתאם להוראה, ניתן לקזז עסקות בנגזרים למטרות הלימות ההון, בהתקיים, בין היתר, התנאים הבאים:
- קיומו של חוזה או הסכם קיזוז עם הצד הנגדי היוצר התחייבות משפטית יחידה המכסה את כל העסקות הכלולות, באופן שתהא לתאגיד הבנקאי הזכות לקבל, או החובה לשלם, אך ורק את הסכום נטו של הערכים המשוערכים לשוק החיוביים והשיליים של עסקות בודדות שנכללו, במקרה שאותו צד נגדי לא יכבד את התחייבויותיו עקב אחת מהסיבות הבאות: כשל, פשיטת רגל, פירוק או נסיבות דומות.
 - קיומן של חוות דעת משפטיות כתובות ומנומקות, שלפיהן, במקרה שהעניין יועמד למבחן משפטי, בתי המשפט והרשויות המנהליות הרלוונטיות ימצאו כי חשיפת התאגיד הבנקאי היא סכום נטו על-פ:
 - החוק בתחום השיפוט שבו רשום הצד הנגדי, וכן, במקרה שמעורבת שלוחה זרה של הצד הנגדי, גם חוק תחום השיפוט שבו ממוקמת השלוחה;
 - החוק החל לגבי העסקות הפרטניות; וכן
 - החוק החל לגבי כל חוזה או הסכם הדרושים כדי לבצע את הקיזוז בפועל.
 - קיומן של נהלים פנימיים שנועדו לוודא כי מאפייניהם המשפטיים של הסדרי הקיזוז ייבחנו לאור האפשרות של שינויים בחוק הרלוונטי. הנהלים יבטיחו, בין היתר, ביצוע סקירות משפטיות חוזרות.
 - קיומן של נהלים פנימיים שתכליתם לוודא כי טרם הכללת העסקה במערך הקיזוז, אותה עסקה נכללת בחוות דעת משפטיות העונות על הקריטריונים הקבועים לעיל.
- החל מיום 31 בדצמבר 2012 הבנק מבצע קיזוז למטרות הלימות ההון של עסקות בנגזרים תחת הסדרים לקיזוז דו-צדדי העומדים בתנאי ההוראה. הקיזוז מבוצע בהתאם לנהלים ומדיניות שנקבעו בבנק.

להלן פירוט חשיפות האשראי של הבנק שמקורן בנגזרים:

31 בדצמבר 2014						
באזל 3						
סך-הכל	נגזרי סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית	
במיליוני ש"ח						
16,482	152	15	1,314	6,235	8,766	שווי הוגן ברוטו חיובי
8,867	49	7	898	4,876	3,037	ערכי Add On
(13,263)	-	-	-	-	-	השפעת הסכמי קיזוז
(1,352)	-	-	-	-	-	ביטחון כשיר
10,734	201	22	2,212	11,111	11,803	חשיפת אשראי, נטו

31 בדצמבר 2013						
באזל 2						
סך-הכל	נגזרי סחורות	מתכות יקרות	נגזרי מניות	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי ריבית	
במיליוני ש"ח						
10,072	11	28	75	3,809	6,149	שווי הוגן ברוטו חיובי
6,431	77	4	105	4,225	2,020	ערכי Add On
(8,220)	-	-	-	-	-	השפעת הסכמי קיזוז
8,283	88	32	180	8,034	8,169	חשיפת אשראי, נטו

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

להלן פירוט הערך הנקוב של תיק נגזרי האשראי של הבנק, המשמשים לניהול סיכוני תיק האשראי של הבנק (הבנק אינו צד לעסקות CDS שמקורן בפעולות תיווך):

31 בדצמבר 2014			
באזל 3			
ערך נקוב במיליוני ש"ח			
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	בתיק הבנקאי	ההגנה שנרכשה	ההגנה שנמכרה
186	136	50	
נגזרי אשראי			
31 בדצמבר 2013			
באזל 2			
ערך נקוב במיליוני ש"ח			
סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי	בתיק הבנקאי	ההגנה שנרכשה	ההגנה שנמכרה
451	451	-	
נגזרי אשראי			

חשיפות איגוח

היקף החשיפה של הבנק בגין איגוח הינו כ-194 מיליוני ש"ח והוא נובע מקווי נזילות. הבנק מספק קווי נזילות לגופי איגוח שבהם צדדים שלישיים משמשים כיוצרים. הקווים המסופקים על-ידי הבנק מהווים חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות של אותם גופי איגוח. הבנק אינו מספק חיזוקי אשראי לגופים אלו. סך קווי הנזילות המסופקים לגופי איגוח כאמור לעיל ליום 31 בדצמבר 2014 הסתכם ב-194 מיליוני ש"ח (כ-50 מיליוני דולר), בהשוואה ל-174 מיליוני ש"ח (כ-50 מיליוני דולר) בסוף שנת 2013. עד ליום 31 בדצמבר 2014 לא בוצעה משיכה מאף אחד מהקווים האלו. הבנק משתמש בדירוג הנמוך מבין שתי סוכנויות דירוג האשראי הבינלאומיות Moody's-I Standard and Poor's Rating Group לצורך ייחוס משקולות הסיכון הרלוונטיות לחשיפות אלה.

להלן פירוט חשיפות האיגוח שנרכשו על-ידי הבנק ודרישות ההון הרלוונטיות:

31 בדצמבר 2013		31 בדצמבר 2014		משקל סיכון	
באזל 2		באזל 3			
דרישות ההון ⁽³⁾	סכום החשיפה ⁽¹⁾	דרישות ההון ⁽²⁾	סכום החשיפה ⁽¹⁾		
במיליוני ש"ח					
-	-	-	-	20%	AAA עד AA-
-	-	-	-	50%	A+ עד A-
8	87	12	97	100%	BBB+ עד BBB-
-	-	-	-	350%	BB+ עד BB-
-	-	-	-	1250%	B+ ומטה או ללא דירוג
8	87	12	97		סך-הכל

- לאחר המרה לאשראי בגין רכיבים חוץ-מאזניים.
- דרישות ההון חושבו בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 בשיעור של 12.5%. החל מיום 1 בינואר 2017 יחס ההון הכולל המזערי הנדרש הינו 13.5%. ליחס זה, החל מיום 1 בינואר 2015, תתווסף דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס ההון הכולל המזערי שיידרש על-ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 13.7%.
- דרישות ההון חושבו בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים בשיעור של 9%.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

דרישות ההון בגין סיכוני שוק

31 בדצמבר 2013			31 בדצמבר 2014			
באזל 2 ⁽²⁾			באזל 3 ⁽¹⁾			
סיכון כללי	סיכון ספציפי	סיכון סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	סיכון סך-הכל	
במיליוני ש"ח						
277	223	54	489	414	75	סיכון ריבית
6	3	3	12	6	6	סיכון מניות
60	60	-	86	86	-	סיכון שער חליפין של מטבע-חוץ
84	84	-	72	72	-	סיכון אופציות
427	370	57	659	578	81	סיכון סך-הכל

- (1) דרישות ההון חושבו בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 בשיעור של 12.5%. החל מיום 1 בינואר 2017 יחס ההון הכולל המזערי הנדרש הינו 13.5%. ליחס זה, החל מיום 1 בינואר 2015, תתווסף דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס ההון הכולל המזערי שיידרש על-ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 13.7%.
- (2) דרישות ההון חושבו בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים בשיעור של 9%.

פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

להלן פירוט השקעות הבנק במניות בתיק הבנקאי:

31 בדצמבר 2013		31 בדצמבר 2014		
באזל 2		באזל 3		
דרישות הון ⁽²⁾	ערך במאזן ושווי הוגן	דרישות הון ⁽¹⁾	ערך במאזן ושווי הוגן	
במיליוני ש"ח				
6 ⁽³⁾	33	12⁽³⁾	50	השקעות המסווגות בתיק למסחר
200	2,221	345	2,563	השקעות המסווגות בתיק הזמין למכירה
206	2,254	357	2,613	סיכון-הכלל השקעות במניות
	1,692		2,001	מזה: נסחר בבורסה
	562		612	מוחזק באופן פרטי
	213		313	רווחים שטרם מומשו הכלולים בהון הפיקוחי

- (1) דרישות ההון חושבו בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 בשיעור של 12.5%. החל מיום 1 בינואר 2017 יחס ההון הכולל המזערי הנדרש הינו 13.5%. ליחס זה, החל מיום 1 בינואר 2015, תתווסף דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס ההון הכולל המזערי שיידרש על-ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, על בסיס מאוחד, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 13.7%.
- (2) דרישות ההון חושבו בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים בשיעור של 9%.
- (3) כולל הקצאת הון בגין סיכון שוק ספציפי וסיכון שוק כללי.

גילוי בגין תגמול

1. הגופים המפקחים על התגמול

הגוף המפקח על התגמול הינו ועדת התגמול של הבנק. ועדת התגמול מונה שלושה חברים, ביניהם שני דירקטורים חיצוניים ודירקטורית נוספת. יו"ר הוועדה הינו דירקטור חיצוני. סמכויות ועדת התגמול הן אלה שניתנו לה בהתאם לדין החל, ובין היתר בהתאם להוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999 והוראות המפקח על הבנקים (הוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין והוראה A 301 להוראות ניהול בנקאי תקין) וכפי שמוגדר בנהלי הבנק. ועדת התגמול תפקח על יישום מדיניות התגמול, ותתייעץ לשם כך עם גורמי ניהול הסיכונים, הבקרה והביקורת בבנק. ועדת התגמול, לאחר התייעצות עם גורמי ניהול הסיכונים, הבקרה והביקורת בבנק, תעצב את אמצעי הבקרה לשם הבטחת קיומם של עקרונות מדיניות התגמול, כך שניתן יהיה לוודא באופן שוטף שהתגמול בפועל לנושאי המשרה, מדדי הסיכון והביצוע ותוצאותיהם, עקביים עם מנגנוני התגמול שנבחרו ועם יעדי המדיניות וניתן יהיה לבצע התאמות על-פי הצורך. הוועדה נעזרת בעבודתה ביועצים כלכליים (משרד קוגנום ייעוץ כלכלי בע"מ) ומשפטיים (משרד עורך-דין גולדפרב זליגמן), המייעצים בבניית מדיניות תגמול ותוכניות התגמול בהתאם לדין החל, בקשר עם המידע לו נדרשת הוועדה על מנת להחליט החלטות מושכלות, תהליכי אישור תגמולים בבנק, ובקורות שונות, והכל כנדרש על-פי הדין החל.

מדיניות התגמול של הבנק, כוללת פרק הדין בקבוצת הבנק, ואשר מחיל עקרונות דומים לאלו עליהם בנויה מדיניות התגמול של הבנק גם על חברות בנות נבחרות של הבנק בארץ, כאשר לגבי החברות הבנות בחו"ל קיימות התאמות מסוימות, על-מנת להתאים את התגמול לתנאי הדין החל במדינה הרלוונטית ותנאי שוק העבודה שם.

להלן טבלה המתארת את העובדים המרכזיים בבנק:

עובדים מרכזיים בבנק - נכון ליום 25 בדצמבר 2014	כמות
יו"ר, מנכ"ל וחברי הנהלה	15
נושאי משרה אחרים	2
בכירים	105
הכלכלן הראשי	1
סחרנים	9
מנהלים בכפיפות משנית למנכ"ל (בחוזה אישי רגיל)	3
סך-הכל	135

2. התכנון והמבנה של תהליכי התגמול

לא היו שינויים בשנת הדיווח במדיניות התגמול של הבנק, להלן מאפיינים עיקריים ויעדים, לרבות התייחסות לדרך בה מבטיח הבנק כי עובדים העוסקים בניהול סיכונים ובציות מתוגמלים ללא תלות בעסקים עליהם הם מפקחים:

כללי - הבנק שואף לתגמל נושאי משרה ומנהלים על עבודתם ועל תרומתם לבנק ולשמרם לטווח הארוך תוך כדי יצירת תמריצים ראויים וקשירת האינטרסים שלהם לאינטרסים של הבנק ומחזיקי העניין בו, תוך התאמה למטרותיו של הבנק, תוכניות העבודה שלו ומדיניותו בראייה ארוכת טווח. מדיניות התגמול עקבית עם החזון והאסטרטגיה של הבנק, תוכניות העבודה ותאבון הסיכון של הבנק ומטרתה להוביל להשאת ערכו של הבנק תוך שימת דגש על יציבות הבנק והחליפיות בין השגת תשואה לנטילת סיכון. מטרתה העיקרית של מדיניות התגמול הן:

- הנעת נושאי המשרה לפועל ליצירת ערך כלכלי ארוך טווח לבנק ולמחזיקי העניין בבנק, באופן המחזק את הקשר בין התגמול לבין יצירת ערך למחזיקי העניין (stakeholders) בכלל ולבעלי המניות (shareholders) של הבנק בפרט.
- התאמת התגמול לחזון הבנק, לתוכנית האסטרטגית הכוללת של הבנק ושל יחידות המשנה בו ולתוכניות העבודה הנגזרות מהן. בהתאם לכך, תמריצי התגמול יותאמו גם ליעדים ארוכי הטווח המנוסחים בתוכנית האסטרטגית ובתוכניות העבודה התקופתיות
- התאמת התגמול הכולל לתיאבון הסיכון של הבנק.
- שמירה על תחרותיות הבנק בגיוס ושימור כוח אדם איכותי לתפקידי ניהול בכירים, כאשר גובה התגמול יהיה מידתי ויתחשב בתנאי השוק ובמבנה התגמול בבנק.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

- מענה לדרישות הרגולציה - התגמול לנושאי המשרה יכול מרכיב שישקף עמידה ביעדים כלליים של הבנק בתחום ניהול הסיכונים, ובתחום הציות לחוקים, להוראות הרגולציה ולנהלי הבנק.
- קידום מבנה תגמול שימנע פגיעה ביחסי העבודה בבנק.
- התאמת התגמול לסוג הפעילות והאחריות של נושאי המשרה וכישוריהם.
- תגמול פונקציות ארגוניות המעורבות בפיקוח ובקרה ייקבע על בסיס סטנדרטים הלוקחים בחשבון את חשיבות ורגישות התפקידים האלה. תקציב המענקים של הפונקציות הללו, ייקבע כתלות במחיר ההון, והוא יגדל או יפחת בשיעור של עד 20% על-פי עמידה ביעדי Key Performance Indicators (להלן: "KPIs") שייקבעו מראש על-ידי הממונים על המנהלים בפונקציות הפיקוח והבקרה, בהתאם לתפקיד המנהל. על-פי תוכנית התגמול של הבנק משנת 2010 שאומצה לפני אישור מדיניות התגמול ("תוכנית תגמול 2010"), התקציב למנהלים האמורים, נקבע חלקו על-פי שיעור התשואה על ההון, וחלקו לפי כפולה של מספר משכורות, אשר חלקן כפופות ל KPIs של אותו המנהל וחלקן לחוות דעת ממונה.

3. תיאור הדרכים שבהן סיכונים קיימים ועתידיים מובאים בחשבון בתהליך התגמול

תוכניות העבודה השנתיות והרב שנתיות נבנות, בין היתר, תוך התייחסות להיקף הסיכונים, לסוגיהם השונים, אשר הבנק מוכן ליטול על עצמו. השגת יעדי תוכנית העבודה לרבות יעדי הלימות ההון, יחד עם השגת תשואה עודפת על מחיר ההון הנדרש, מגדירים את הסף לחלוקת מענקים. בנוסף, יעד זה יושג, בין היתר, באמצעות הגבלת התגמול המשתנה בתקרה ובאמצעות דחיית חלק מתשלום המענק השנתי והכפפתו לביצועים של הבנק בשנים עתידיות, כך שהמנהלים יהיו חשופים לתוצאות התממשות הסיכונים אותם לקחו ותגמולם ירד אם וכאשר הסיכונים יתממשו בעתיד.

גורמי ניהול הסיכונים, הבקרה והביקורת בבנק סייעו לדירקטוריון הבנק ולוועדת התגמול של הדירקטוריון להבטיח כי מדדי הסיכון ומדדי הביצוע בהם נעשה שימוש במנגנוני התגמול של נושאי המשרה עקביים עם יעדי מדיניות התגמול ויבטיחו אפקטיביות של מנגנוני התגמול.

הסיכונים העיקריים אותם מביא הבנק בחשבון בעת יישום מדדי תגמול כוללים: סיכונים אשראי וריכוזיות, סיכונים שוק, סיכונים תפעוליים וסיכונים ציות.

להלן דוגמא למהות וסוג המדדים העיקריים ששימשו כדי להביא בחשבון סיכונים אלה: עמידה במגבלות לגבי סיכונים אשראי וסיכונים שוק, מדדים בתחום תפישת הבקרה ומדידת נזקים תפעוליים לגבי סיכונים תפעוליים, טיפול בהפרות ציות ועמידה בתוכניות עבודה לגבי סיכונים ציות.

בבחינת האפקטיביות של המדדים שנבחרו לשנת 2014, יושם ההיגיון לפיו מגבלות אפקטיביות על הסיכון אמורות להיות ברמה מספיק גבוהה כדי לאפשר ביצוע עסקים, אך ברמה מספיק נמוכה כדי שמדי פעם יתקיים לגביהן דיון בין יוצרי הסיכון ליחידות הבקרה. בהתאם לאמור נראה כי מדדי הסיכון השיגו את התמרוץ הראוי. מהות וסוג המדדים לא השתנו במהלך השנה האחרונה.

4. תיאור הדרכים שבהן התאגיד הבנקאי יוצר קשר בין ביצועים במהלך תקופת מדידת הביצועים לבין רמות התגמול

מדד הביצוע העיקרי עבור הבנק הינו עמידה בשיעור התשואה הנדרש על ההון, כמפורט במדיניות התגמול של הבנק. מדדי הביצוע האישיים העיקריים נקבעים לפי תוכניות העבודה של הבנק ולקוחים מתחומים שונים, כגון, תחום פיננסי, תחום לקוחות, תחום תהליכים, לרבות פרויקטים ארוכי טווח ותחום תשתיות-טכנולוגיה וכוח אדם. ביעדים האישיים משולבים גם יעדים רוחביים לפי צורכי הארגון, כגון יעדי התייעלות, שביעות רצון עובדים, ושירות פנים ארגוני.

אחת לשנה במסגרת תהליך אישור המענק השנתי, נבחן המתאם בין מידת ההצלחה של החטיבה כפי שמשקפת בצינוי המדדים למידת ההצלחה כפי שמשקפת ב-BSC.

במקרים חריגים יובאו לדיון בסוף השנה במרכז היעדים שנקבעו לצורך שינויים.

5. תיאור הדרכים שבהן התאגיד הבנקאי מתאים את התגמול כדי להתחשב בביצועים לטווח ארוך יותר

ככלל, התגמול המשתנה יהיה מורכב, בין היתר, ממענק שנתי אשר יהיה מותנה בביצועים פיננסיים של הבנק אשר יתבססו על רווח מותאם סיכון ועלות ההון לבנק, ואשר יקבע גם על-פי עמידה ביעדי ביצוע אישיים מדידים, כמותיים ואיכותיים (מודל קביעת תקציב המענק לגבי הסחרנים שונה מהאמור לעיל, ומתחשב, בין היתר, בביצועים הספציפיים של הקבוצה והחדר אליה הם משתייכים). 50% מהמענק השנתי יפרס על-פני שלוש שנים באופן אשר יפצה על ביצועים שאינם מספקים בתקופה זו, ככל שהיו, וישולם במכשירים מבוססי מניות (על-פי רוב בדמות יחידות מניה חסומות (RSU)), אשר תנאי להשלתן הינו שהפרש התשואה על ההון לא יפחת מ-5%). לפי תוכנית תגמול 2010, המענק השנתי של המנהלים ייצבר עבור כל מנהל בבנק בונוס, כאשר 60% ממנו (או 50% ביחס לחברי הנהלה) ישולמו בסוף כל שנה והיתר ימשיך להיצבר ב"בנק הבונוס". במקרה של הפסד שנתי נקי מפעולות רגילות או חריגה מהותית מיחס הלימות ההון התשלום ידחה עד להצגת רווח שנתי או כי פסקה החריגה מהלימות ההון, לפי המקרה. לפי מדיניות התגמול, ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים להפחית עד 50% מהמענק השנתי של המנהל (למעט יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל) וזאת במקרים שמצבו הכספי או העסקי של הבנק יחייב זאת ו/או מטעמים הקשורים בתפקודו ומטעמים שינומקו על ידיהם. מדיניות התגמול קובעת כי, במקרה בו יתוקנו דוחותיו הכספיים המבוקרים של הבנק לשנה כלשהי, באופן שלו היה סכום המענק שהגיע למנהל בגין אותה שנה מחושב בהתאם לנתונים המתוקנים, היה מקבל המנהל מענק בסכום אחר, ישיב המנהל לבנק, או ישלם הבנק למנהל, לפי המקרה, את ההפרש בין סכום המענק שקיבל, או שלא שולם לו על-ידי הבנק, לפי המקרה, לזה שהיה זכאי לו עקב התיקון האמור, ובלבד שאם המנהל פרש מהבנק, חלפו לא יותר משלוש שנים ממועד סיום העסקתו בבנק.

6. תיאור צורות שונות של תגמול משתנה בהן משתמש התאגיד הבנקאי ובשיקולים לשימוש בצורות שונות

כאמור

בקביעת התגמול הכולל של כל מנהל יילקח בחשבון היחס בין מרכיבים קבועים ומרכיבים משתנים של התגמול. הבחינה תעשה תוך התחשבות בניסיון, מומחיות, כישורים, בכירות, אחריות וביצועי נושא המשרה וכן בצורך לעודד התנהגות התומכת במסגרת ניהול הסיכונים ובאיתנות הפיננסית ארוכת הטווח של הבנק, וזאת תוך הנמקת כל מרכיב ובחינת סבירות הענקתו גם ביחס למקובל בשוק. לפי מדיניות התגמול, התגמול המשתנה המירבי לא יעלה על 100% מהתגמול הקבוע עבור כל נושא משרה. על-אף האמור לעיל, ועדת התגמול והדירקטוריון יהיו רשאים לקבוע לגבי מנהל ספציפי בשנה נתונה, מענקים (בנוסף למענק השנתי המפורט בפרק ד' להלן) בגין עמידה ביעדי פרויקט חד-פעמי או בשל התקיימות תנאים חריגים, באופן שהתגמול המשתנה לא יעלה על 100% והתגמול המשתנה המירבי לא יעלה על 200% מהתגמול הקבוע. היחס בין התגמול המשתנה לבין התגמול הקבוע לגבי מנהלים בפונקציות ניהול סיכונים, בקרה, ביקורת ופונקציות תומכות שונות, יטה לטובת התגמול הקבוע בהשוואה ליחס זה אצל מנהלים בפונקציות עסקיות. התגמול המשתנה הנדחה משולם לרוב באמצעות יחידות מניות חסומות. עם זאת, קיימת אפשרות לגבי החברות הבנות של הבנק בכלל ובחוי"ל בפרט, כי תגמול זה ישולם באמצעות יחידות מניות פנטום חסומות. האמור נכון גם לגבי שליחי חוי"ל מטעם הבנק. מספר הפגישות שנערכו על-ידי הגוף העיקרי המפקח על נושא התגמול במהלך שנת הדיווח: 29. סך התגמול ששולם לחברי הגוף העיקרי המפקח על נושא התגמול בגין שנת הדיווח: 0.5. מספר נושאי המשרה הבכירים והעובדים המרכזיים האחרים שקיבלו תגמול משתנה במהלך שנת הדיווח: 180. מספר הבונוסים המובטחים שהוענקו במהלך שנת הדיווח (במיליוני ש"ח): 0. סך-כל הבונוסים המובטחים שהוענקו במהלך שנת הדיווח (במיליוני ש"ח): 0. מספר המענקים בעת החתימה שהוענקו במהלך שנת הדיווח (במיליוני ש"ח): 0. סך-כל המענקים בעת החתימה שהוענקו במהלך שנת הדיווח (במיליוני ש"ח): 0. מספר תשלומי הפיצויים שהוענקו במהלך שנת הדיווח (במיליוני ש"ח): 6. מספר וסך-כל תשלומי הפיצויים שהוענקו במהלך שנת הדיווח (במיליוני ש"ח): 2. סך התגמול הנדחה ששולם לנושאי המשרה הבכירה והעובדים המרכזיים האחרים בשנת הדיווח: 92.

גילוי נוסף בדבר נדבך 3 של באזל ליום 31 בדצמבר 2014 (המשך)

סך התגמול הנדחה שטרם שולם לנושאי המשרה הבכירה והעובדים המרכזיים האחרים (במיליוני ש"ח):

מזומן	72
מניות*	-
מכשירים מבוססי מניות	99
צורות אחרות	-

* לא קיים בבנק.

פירוט נוסף של סכום התגמול בגין שנת הדיווח לנושאי המשרה הבכירה והעובדים המרכזיים האחרים (במיליוני ש"ח):

	עובדים מרכזיים אחרים		נושאי משרה בכירה		
	נדחה	לא נדחה	לא נדחה	לא נדחה	
תגמול קבוע	-	147	42	42	מבוסס מזומן
מניות ומכשירים מבוססי מניות	22	-	-	-	
אחרים	-	16	14	14	
תגמול משתנה	10	28	7	7	מבוסס מזומן
מניות ומכשירים מבוססי מניות	12	-	-	-	
אחרים	-	1	1	1	

מידע כמותי על החשיפה של נושאי המשרה הבכירה והעובדים המרכזיים האחרים להתאמות משתמעות (במיליוני ש"ח):

הסכום הכולל שטרם שולם של יתרת התגמול הנדחה והתגמול המוחזק, שחשוף להתאמות בדיעבד, מפורשות ו/או משתמעות: 174. הסכום הכולל של הפחתות במהלך שנת הדיווח עקב התאמות מפורשות בדיעבד: 0. הסכום הכולל של הפחתות במהלך שנת הדיווח עקב התאמות משתמעות בדיעבד: 14 (יחידות תגמול מבוסס מניות מותנות, שחולטו עקב אי עמידה ביעדי הפרש תשואה).